

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U100791

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 05-10-2023

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коморна Оксана Михайлівна

2. Oksana M. Komorna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1498-0719

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Економіка

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 051 Економіка

Дата захисту: 22-11-2023

Спеціальність за освітою: Економіка і соціологія праці

Місце роботи здобувача: Інститут водних проблем і меліорації Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 01018947

Місцезнаходження: вул. Васильківська, буд. 37, Київ, 03022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 05.051.003

Повне найменування юридичної особи: Поліський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493681

Місцезнаходження: бульвар Старий, 7, Житомир, Житомирський р-н., 10008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Поліський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493681

Місцезнаходження: бульвар Старий, 7, Житомир, Житомирський р-н., 10008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 68.47.29, 06.71.63

Тема дисертації:

1. Організаційно-економічні засади розвитку ринку екосистемних послуг лісового господарства
2. Organizational and economic principles of the development of the forest ecosystem services market

Реферат:

1. Мета: концептуалізація теоретико-методичних підходів та обґрунтування практичних рекомендацій щодо організаційно-економічного забезпечення розвитку ринку екосистемних послуг лісового господарства. Об'єкт: процес функціонування ринку екосистемних послуг лісового господарства. Методи дослідження: абстрактно-логічний, монографічний, системно-структурний, економіко-статистичний, порівняльного аналізу і групування, програмно-цільовий, кореляційно-регресійного аналізу та теорії ігор. Теоретичні результати: обґрунтовано концептуальні засади формування організаційно-економічного механізму розвитку ринку екосистемних послуг лісового господарства та удосконалено методичний підхід до оцінювання ефективності надання екосистемних послуг лісового господарства. Практичні результати: удосконалено науково-методичний інструментарій стратегічного планування розвитку ринку екосистемних послуг лісового господарства та обґрунтовано науково-методичні засади функціонування системи платежів за екосистемні послуги лісового господарства. Наукова новизна: запропоновано концептуальні засади формування організаційно-економічного механізму розвитку ринку екосистемних послуг лісового

господарства базувати на системному та процесно-функціональному підходах через систематизацію принципів, функцій та елементів цього механізму у межах чотирьох взаємопов'язаних блоків: інституціонального, аналітичного, забезпечувального та результативного. Ступінь впровадження: Державне агентство лісових ресурсів України; Житомирське обласне управління лісового та мисливського господарства; Чернігівське обласне управління лісового та мисливського господарства; ДП «Житомирське лісове господарство»; ДП «Коростишівське лісове господарство»; Філія «Баранівське лісомисливське господарство» ДП «Ліси України»; Поліський національний університет. Ефективність: результати дослідження сприяють розвитку ринку екосистемних послуг лісового господарства; розроблені теоретико-методичні та прикладні положення, які доведено до рівня конкретних пропозицій, можливих для впровадження в науку і практику системи управління лісовим господарством, можуть бути використані для розробки заходів із стимулювання ефективності надання та реалізації послуг лісових екосистем, а також обґрунтовані науково-методичні засади функціонування системи платежів за екосистемні послуги лісового господарства, дають можливість через компенсаційний інструментарій (сертифікат на поглинання) запровадити нові форми платежів та фінансові схеми взаємовідносин продавців і покупців екосистемних послуг. Сфера використання: Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України, Державне агентство лісових ресурсів України, суб'єкти лісового сектору економіки, територіальні громади, наукові установи НААН України, заклади вищої освіти економічного профілю.

2. Purpose: conceptualization of theoretical and methodological approaches and substantiation of practical recommendations for organizational and economic support for the development of the forestry ecosystem services market. Object: the process of functioning of the forestry ecosystem services market. Research methods: abstract-logical, monographic, system-structural, economic-statistical, comparative analysis and grouping, program-targeted, correlation-regression analysis and game theory. Theoretical results: the conceptual foundations for the formation of an organizational and economic mechanism for the development of the forestry ecosystem services market are substantiated and the methodological approach to assessing the effectiveness of forestry ecosystem services is improved. Practical results: the scientific and methodological tools for strategic planning of the development of the forestry ecosystem services market have been improved and the scientific and methodological principles of functioning of the system of payments for forestry ecosystem services have been substantiated. Scientific novelty: the conceptual foundations for the formation of an organizational and economic mechanism for the development of the forestry ecosystem services market based on systemic and process-functional approaches are proposed through the systematization of the principles, functions and elements of this mechanism within four interrelated blocks: institutional, analytical, support and performance. Level of implementation: The State Agency of Forest Resources of Ukraine; Zhytomyr Regional Forestry and Hunting Administration; Chernihiv Regional Forestry and Hunting Administration; State Enterprise «Zhytomyr Forestry»; State Enterprise «Korostyshiv Forestry»; Branch «Baranivske Forestry and Hunting Enterprise» of the State Enterprise «Forests of Ukraine»; Polissia National University. Effectiveness: the results of the study contribute to the development of the forestry ecosystem services market; the developed theoretical, methodological and applied provisions, which are brought to the level of specific proposals that can be implemented in the science and practice of forest management system, can be used to develop measures to stimulate the efficiency of provision and implementation of forest ecosystem services, as well as the well-grounded scientific and methodological foundations of the payment system for forestry ecosystem services, make it possible to introduce new forms of payment and financial schemes for the relationship between sellers and buyers of ecosystem services through compensation instruments (certificate of absorption). Scope of application: The Ministry of Environmental Protection and Natural Resources of Ukraine, the State Agency of Forest Resources of Ukraine, forestry sector entities, territorial communities, scientific institutions of the National Academy of Sciences of Ukraine, higher education institutions of economic profile.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

1. Moroz V.V., Nykytiuk Y.A., Nykytiuk P.A., Kliuchevych M.M., Komorna O.M. Carbon absorption ability of pine forest plantations in the Ukrainian Polissya. *Ukrainian Journal of Ecology*. 2020. 10 (2), pp. 249-255. DOI: 10.15421/2020_91. (0,65 ум. друк. арк.).
2. Коморна О.М. Перспективні напрями розвитку ринку екосистемних послуг в контексті збалансованого природокористування. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Економічні науки*. 2016. Вип. 18. Ч. 1. С. 138–141. (0,65 ум. друк. арк.).
3. Коморна О.М. Теоретико-методичні підходи до оцінки екосистемних послуг в лісовому господарстві. *Науковий вісник НЛТУ України: Збірник науково-технічних праць*. Львів: РВВ НЛТУ України. 2016. Том 26. Вип. 6. С. 32–38. (0,65 ум. друк. арк.).
4. Коморна О.М. Організаційно-економічні особливості формування ринку екосистемних послуг в лісовому господарстві. *Економічний дискурс*. 2017. № 1. С. 74–82. (0,75 ум. друк. арк.).
5. Коморна О.М. Світовий досвід формування та функціонування ринку екосистемних послуг. *Збалансоване природокористування*. 2017. № 4. С. 143–146. (0,65 ум. друк. арк.).
6. Коморна О., Никитюк І. Роль державно-приватного партнерства в реалізації екосистемних послуг лісогосподарської галузі. *Економічний дискурс*. 2018. № 3. С. 107–115. (0,75 ум. друк. арк.).
7. Никитюк Ю.А., Коморна О.М., Никитюк І.Ю. Компенсаційні інструменти управління та організаційно-економічні особливості формування ринку екосистемних послуг в лісовому господарстві. *Наукові горизонти*. 2019. № 8 (81). С. 87–93. DOI: 10.33249/2663-2144-2019-81-8-87-93. (0,78 ум. друк. арк.).
8. Коморна О.М. Оцінка сучасного стану та ефективності використання екосистемних функцій в лісовому господарстві України [Електр. ресурс]: *Ефективна економіка*. 2021. № 8. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua>. DOI: 10.32702/2307-2105-2021.8.203. (0,65 ум. друк. арк.).
9. Коморна О.М. Методичні основи економічної оцінки екосистемних послуг. *Проблеми збалансованого розвитку аграрного сектора економіки: матеріали Міжнар. наук. конф. (Київ, 19 листопада 2015 р.)*. Київ: МПБП «Гордон». 2015. С. 146–148. (0,1 ум. друк. арк.).
10. Коморна О.М. Особливості формування екосистемних послуг в лісовому господарстві. Роль науки у підвищенні технологічного рівня і ефективності АПК України: матеріали V Ювілейної Всеукр. наук.-практ. конф. (Тернопіль, 4 грудня 2015 р.). Тернопіль: Крок, 2015. С. 132–134. (0,12 ум. друк. арк.).
11. Коморна О.М. Компенсаційні інструменти управління екосистемними послугами в лісовому господарстві. *Екологічні виклики і сталий розвиток: економічні, правові та екологічні аспекти: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Ірпінь, 27 січня 2016 р.)*. К.: Форматт, 2016. С. 98–101. (0,11 ум. друк. арк.).
12. Коморна О.М. Екосистемні послуги в системі фінансування сталого лісогосподарювання. *Екологічна безпека та збалансоване природокористування в агропромисловому виробництві: матер. Міжнар. наук. конф. (Київ, 6-8 липня 2016 р.)*. К.: ДІА, 2016. С. 72–74. (0,1 ум. друк. арк.).
13. Коморна О.М. Особливості застосування механізмів плати за екосистемні послуги в лісовому господарстві. *Екологія і природокористування в системі оптимізації відносин природи і суспільства: матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. (Тернопіль, 27-28 квітня 2017 р.)*. Тернопіль: Крок, 2017. С.

251–252. (0,09 ум. друк. арк.).

- 14. Коморна О.М. Формування ринку лісових вуглецевих сертифікатів як складової механізму екосистемних послуг. Збалансоване природокористування: традиції, перспективи і інновації: матеріали І Міжнар. наук. конф. (Київ, 18-19 травня, 2017 р.). К.: ДІА, 2017. С. 65–68. (0,12 ум. друк. арк.).
- 15. Никитюк Ю.А., Коморна О.М. Основні напрямки розвитку ринку екосистемних послуг. Science, research, development. Economy. Management. #18: Zbiór artykułów naukowych z Konferencji Międzynarodowej Naukowo-Praktycznej (Baku, Azerbaijan, 29.06.2019–30.06.2019. Warszawa: Sp.zo.o. «Diamond trading tour». S. 32–35. (0,1 ум. друк. арк.).
- 16. Коморна О.М. Економічні особливості формування ринку екосистемних послуг в лісовому господарстві. Science, research, development. #19: Zbiór artykułów naukowych z Konferencji Międzynarodowej Naukowo-Praktycznej (Valletta, Republic of Malta, 30–31.07.2019. Warszawa: Sp.zo.o. «Diamond trading tour». S. 24–28. (0,12 ум. друк. арк.).
- 17. Коморна О.М. Інструментарій оцінювання ефективності виробництва екосистемних послуг лісового господарства. Пріоритетні напрями розвитку економіки: наукові дискусії: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (Житомир, 27 квітня 2021 р.). – Житомир: Поліський національний університет, 2021. С. 23–25. (0,11 ум. друк. арк.).

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0119U102209 0119U103027 0121U109310

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Никитюк Юрій Андрійович

2. Yurii A. Nykytiuk

Кваліфікація: д. е. н., старший науковий співробітник, 08.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9142-7699

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Поліський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493681

Місцезнаходження: бульвар Старий, 7, Житомир, Житомирський р-н., 10008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Соловій Ігор Павлович
2. Igor P. Soloviy

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.06**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0001-5885-6264**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Національний лісотехнічний університет України**Код за ЄДРПОУ:** 02070996**Місцезнаходження:** вул. Генерала Чупринки, буд. 103, Львів, 79057, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Ярова Інесса Євгенівна
2. Inessa Y. Yarova

Кваліфікація: к.е.н., доцент, 08.00.06**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0001-9840-131X**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Сумський державний університет**Код за ЄДРПОУ:** 05408289**Місцезнаходження:** вул. Римського-Корсакова, буд. 2, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Данкевич Віталій Євгенович
2. Vitalii Y. Dankevych

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.03**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-0522-2927**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Поліський національний університет**Код за ЄДРПОУ:** 00493681

